

Uchwała nr 220
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 11 sierpnia 2026 r.

w sprawie projektu rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego zmieniającego rozporządzenie w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338 oraz z 2026 r. poz. 1040) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), Rada Działalności Pożytku Publicznego uchwala, co następuje:

§ 1.

Rada Działalności Pożytku Publicznego, zwana dalej „Radą”, opiniuje **pozytywnie** projekt rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego, **jednak zwraca uwagę na poniższe kwestie, których uwzględnienie jest istotne dla zapewnienia proporcjonalności, przejrzystości oraz adekwatności procesu kontrolnego do zróżnicowanej skali działania organizacji pożytku publicznego.** Wskazane rekomendacje mają na celu doprecyzowanie standardów proceduralnych i ograniczenie ryzyka nadmiernych obciążeń, przy jednoczesnym zachowaniu pozytywnej oceny kierunku zmian przewidzianych w projekcie.

1.2 Rada rekomenduje dodanie § 6a zobowiązującego organy kontrolujące do publikowania w BIP materiałów informacyjnych dotyczących przebiegu kontroli, wykazu dokumentów oraz checklist. Ułatwi to przygotowanie OPP, zwłaszcza organizacji wolontariackich, i zwiększy transparentność procesu.

1.3 Rada rekomenduje uzupełnienie projektowanego § 7 ust. 4 o obowiązek przedstawienia pisemnego uzasadnienia decyzji o przeprowadzeniu kontroli lub jej czynności w siedzibie organu wskazując na uzasadnioną przyczynę dlaczego kontrola nie odbywa się w siedzibie organizacji. Rada wskazuje, że projektowana zmiana znosi dotychczasowy mechanizm wniosku kontrolowanej organizacji o przeprowadzenie czynności poza jej siedzibą, przenosząc decyzję w tym zakresie na organ kontrolujący. W takiej sytuacji konieczne jest zapewnienie standardu proceduralnego równoważącego tę zmianę, w szczególności poprzez obowiązek przedstawienia pisemnego uzasadnienia, które pozwoli ocenić, czy przesłanki zastosowania tego bardziej uciążliwego dla organizacji trybu są rzeczywiście uzasadnione. Rada podkreśla, że dla znacznej części organizacji pożytku publicznego zwłaszcza działających w oparciu o pracę społeczną członków i wolontariuszy oraz funkcjonujących na terenach wiejskich i małomiasteczkowych konieczność stawienia się w siedzibie organu wiąże się z istotnymi kosztami organizacyjnymi i finansowymi. Wprowadzenie obowiązku pisemnego uzasadnienia decyzji o zmianie miejsca czynności kontrolnych stanowi realizację zasady proporcjonalności działania organów administracji publicznej, a także umożliwia późniejszą kontrolę prawidłowości tej decyzji. Jednocześnie Rada wskazuje na konieczność jasnego wskazania w Rozporządzeniu, że w przypadku przeprowadzania kontroli w siedzibie organu i przyjmowania od organizacji jakichkolwiek dokumentów, które miałyby pozostać w siedzibie organu w trakcie kontroli, kontrolujący muszą wydać potwierdzenie przejęcia dokumentów wraz z przejęciem odpowiedzialności za otrzymane dokumenty. Jest to o tyle uzasadnione, że dokumenty podlegające kontroli mogą zawierać dane osobowe, a co się z tym wiąże przekazywanie takich danych na przetrzymanie w trakcie kontroli przez organ musi być uzasadnione i odpowiednio udokumentowane, zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych).

1.4. Rada rekomenduje doprecyzowanie projektowanego § 8a poprzez wskazanie, że prowadzenie czynności kontrolnych z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej lub informatycznych nośników danych może następować wyłącznie za zgodą kontrolowanej organizacji pożytku publicznego oraz pod warunkiem

posiadania przez nią odpowiedniego zaplecza technicznego umożliwiającego prawidłowe przeprowadzenie czynności. Rada wskazuje również na konieczność zapewnienia przez organ kontrolujący mechanizmów umożliwiających jednoznaczną identyfikację osób uczestniczących w czynnościach prowadzonych w trybie zdalnym. Rada wskazuje, że narzucenie trybu elektronicznego bez zgody organizacji mogłoby prowadzić do sytuacji, w których czynności kontrolne odbywają się w warunkach technicznie niewystarczających, co zagraża rzetelności procesu oraz może generować nieuzasadnione obciążenia dla organizacji. Wprowadzenie wymogu zgody oraz doprecyzowanie minimalnych standardów technicznych stanowi realizację zasady proporcjonalności działania organów administracji publicznej oraz zasady pogłębiania zaufania obywateli do organów państwa. Jednocześnie zapewnia, że elektroniczna kontrola będzie narzędziem usprawniającym proces, a nie źródłem dodatkowych barier dla organizacji o ograniczonych zasobach

1.5. Rada rekomenduje uzupełnienie § 17 ust. 1 o wyraźne wskazanie terminu na wniesienie zastrzeżeń do projektu wystąpienia pokontrolnego, proponując termin 14 dni od dnia udostępnienia projektu. Wprowadzenie jednoznacznego terminu zapewnia przejrzystość procedury, przewidywalność dla organizacji pożytku publicznego oraz spójność z ogólnymi standardami postępowania administracyjnego wynikającymi z k.p.a. Jednocześnie termin ten gwarantuje kontrolowanemu podmiotowi realną możliwość przygotowania merytorycznego stanowiska, zwłaszcza w przypadku organizacji działających w oparciu o pracę wolontariacką.

1.6. Rada rekomenduje doprecyzowanie § 23 ust. 5 poprzez rozszerzenie katalogu osób, których dane podlegają anonimizacji lub pseudonimizacji, o wolontariuszy, uczestników działań oraz beneficjentów organizacji pożytku publicznego. Dane tych osób są powszechnie przetwarzane w toku realizacji zadań publicznych zwłaszcza w organizacjach działających w oparciu o pracę społeczną i wymagają takiej samej ochrony jak dane pracowników.

1.7. Rada rekomenduje wprowadzenie obowiązku przekazywania corocznego sprawozdania z praktyki kontrolnej obejmującego m.in. liczbę kontroli, ich czas trwania, udział kontroli elektronicznych oraz liczbę zgłoszonych zastrzeżeń zarówno Radzie Działalności Pożytku Publicznego, jak i właściwym wojewódzkim radom działalności

pożytku publicznego. Rozwiązanie to wzmacnia ustawową rolę organów dialogu obywatelskiego, zapewniając im dostęp do informacji niezbędnych do identyfikowania barier systemowych oraz formułowania rekomendacji dotyczących praktyki kontrolnej.

1.8. Rada rekomenduje wydłużenie terminu zawiadomienia, co zwiększa realną możliwość przygotowania się do kontroli, zwłaszcza w okresach urlopowych oraz w organizacjach działających w oparciu o pracę wolontariacką. Termin 14 dni jest zgodny z praktyką administracyjną i wzmacnia przewidywalność procesu.

1.9. Rada rekomenduje doprecyzowanie § 10 ust. 2–3 poprzez wskazanie, że dokumenty mogą być przekazywane w formie elektronicznej, a wydruki są wymagane tylko w uzasadnionych przypadkach.

§ 2.

Rada wnosi o przekazanie niniejszej uchwały:

1. Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący
Rady Działalności Pożytku Publicznego
Michał Braun
Maciej Kunysz

69c94bf5-
ec65-48a4-837
a-
a5aaa5a0eb88

Elektronicznie podpisany przez
69c94bf5-ec65-48a4-837a-
a5aaa5a0eb88
DN: cn=69c94bf5-
ec65-48a4-837a-a5aaa5a0eb88
Data: 2026.08.24 09:45:25
+02'00'

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez
Michał Braun
Data: 2026.08.24 17:14:33 CEST